

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький державний університет управління

Затверджую

**В.о. ректора Донецького
державного університету
управління д. держ. упр., проф.**



С.Ф. Марова

12 жовтня 2015/г.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ
У ДОНЕЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ УПРАВЛІННЯ

Ухвалено на засіданні Вченої
ради ДонДУУ від 30.06.2015р.
протокол № 6

Маріуполь - 2015

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до Закону України ст. 62 п.15 "Про вищу освіту" та листа МОН України від 13 березня 2015 р. № 1/9-126 "Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015-2016 н.р." кожен здобувач вищої освіти Донецького державного університету управління (надалі ДонДУУ) складає власний план опанування дисциплін, до якого вносить нормативні навчальні дисципліни та обрані ним вибіркові курси.

1.2. Вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та індивідуальним навчальним планом, повинен становити не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому частка вибірових дисциплін з числа професійно-орієнтованих дисциплін для студентів певної спеціальності складає 12,5%, з яких не більше 2,5 % студент має право обирати будь-які дисципліни з інших спеціальностей.

1.3. Здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших ступенів вищої освіти, за погодженням з завідувачем випускової кафедри, деканом відповідного факультету.

1.4. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти або вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які вводяться вищим навчальним закладом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.5. Каталог елективних дисциплін – перелік дисциплін вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти за циклами соціально-економічної та гуманітарної й природничо-наукової (фундаментальної) підготовки, який є уніфікованим для всіх спеціальностей (напрямів підготовки) університету.

1.6. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Визначення вибірових дисциплін індивідуального навчального плану повинно відповідати принципам альтернативності (не менше двох приблизно рівноцінних альтернатив на кожен позицію вибору), змагальності (студент здійснює вибір після проведення пробних лекцій (занять) та ознайомлення з програмами дисциплін) та академічної відповідальності (не допускати нав'язування студентам певних вибірових дисциплін в інтересах кафедр та окремих викладачів). Дисципліни вільного вибору можуть обиратися студентами як окремо, так і блоками, що формуються за ознакою можливості присудження відповідної кваліфікації або спорідненості отримуваних компетенцій.

1.7. Нормативний зміст освітньої програми з будь-якої спеціальності визначається стандартом вищої освіти, а варіативний – випусковою кафедрою.

1.8. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій в межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВИБІР ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

2.1. У ДонДУУУ визначено наступні загальні підходи до формування варіативної частини /компоненти освітніх програм.

2.2. Обсяг дисципліни вільного вибору студента становить 3 кредити ЄКТС (90 годин).

2.3. Форма контролю дисципліни за вибором: для дисциплін 1-го та 2-го блоків – залік; для дисциплін циклу професійної і практичної підготовки – відповідно до навчального плану.

2.4. Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів першого рівня вищої освіти – ступінь бакалавра та для здобувачів другого рівня вищої освіти – ступінь магістра – розпочинається з II семестру.

2.5. При формуванні вибіркової частини освітньо-професійних програм, складанні навчальних та робочих навчальних планів для формування міжфакультетських груп слід враховувати такі підходи для викладання дисциплін за вибором ЗВО: - з III по VI семестри щосеместрово планується вивчення дисциплін циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки й природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (по 2 дисципліни у семестр); - у непарних семестрах (III, V семестри) вивчаються по 2 дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки; у парних семестрах (IV, VI семестри) – по 2 дисципліни циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки. - з IV семестру планується вивчення дисциплін циклу професійної і практичної підготовки (дисципліни спеціалізації);

2.5.1. Загальна кількість елективних дисциплін циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки й природничо-наукової підготовки, з яких робить вибір здобувач вищої освіти, складає до 20 дисциплін для кожного циклу.

2.6. Вибіркові дисципліни циклу професійної і практичної підготовки бажано представити спеціалізаціями.

2.7. Вибіркова навчальна дисципліна циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки запроваджується за умови чисельності групи не менш як 15 осіб; циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки та професійної і практичної – в межах навчальних груп денної та заочної форм навчання. Для вивчення дисциплін мовленнєвого та інформативного спрямування групи можуть нараховувати 10 осіб.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання дисциплін 1-2 циклів можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативного задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для

створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.1.1. Для розробки та оновлення переліку вибіркових дисциплін наказом ректора університету (за поданням деканів факультетів) до 05 вересня поточного навчального року на факультетах створюються робочі групи (за головуванням деканів).

3.1.2. Робочі групи аналізують забезпечення кафедр щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання науково-педагогічного працівника, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); інформаційне забезпечення.

3.1.3. На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи до 10 вересня формують перелік вибіркових дисциплін та подають їх для розгляду на засіданні науково-методичної комісії факультету, після схвалення – на затвердження Вченою радою університету.

3.1.4. Затвержені в установленому порядку вибіркові дисципліни формують у загальноуніверситетський Каталог елективних дисциплін університету окремо для кожного рівня вищої освіти (далі – Каталог-1), рекомендованих для вивчення в наступному році, і розміщують його для ознайомлення студентів на офіційному сайті університету (у розділі Доступ до публічної інформації).

3.1.6. У Каталогі зазначено короткий опис змісту дисципліни, цільове призначення (спеціальність) та кафедра, що викладатиме дисципліну.

3.2. Перелік вибіркових дисциплін циклу професійної і практичної підготовки розробляється кожною кафедрою окремо, оформлюється у Каталог елективних дисциплін кафедри окремо для кожного рівня вищої освіти (далі – Каталог 2) розглядається науково-методичною комісією факультету, затверджується Вченою радою університету до 25 вересня поточного навчального року і оприлюднюється на офіційному сайті університету (у розділі Доступ до публічної інформації).

3.3. Переліки вибіркових дисциплін для певної спеціальності певного рівня вищої освіти повинні узгоджуватися з освітніми програмами (освітньо-професійними й освітньо-науковими) та навчальними планами.

4. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Для формування контингенту студентів для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік декани факультетів ознайомлюють із затвердженими Вченою радою Каталогом елективних дисциплін та організують процедуру вибору їх студентами: - до 20 жовтня поточного

навчального року – для здобувачів ступеню бакалавр, до 05 жовтня поточного навчального року – для здобувачів ступеню магістр.

4.2. Після ознайомлення з Каталогами студенти - здобувачі ступеню бакалавра за допомогою кураторів до 15 січня; - здобувачі ступеню магістра за допомогою кураторів до 10 грудня – письмово (Додаток 1) визначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін, що є підставою для формування індивідуального навчального плану студента на наступний навчальний рік.

5. ФОРМУВАННЯ НАКАЗІВ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПЕРСОНАЛЬНОГО СКЛАДУ НАВЧАЛЬНИХ ГРУП

5.1. Згідно з освітніми програмами підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів, результатами запису на вибіркові дисципліни деканат факультету готує наказ про затвердження персонального складу груп. Вибіркова дисципліна як правило, ставиться в розкладі останньою.

5.2. У випадку, коли на вибіркову дисципліну записалися студенти різних факультетів і неможливо сформувати групу зі студентів тільки одного факультету, наказ про затвердження персонального складу груп готує деканат факультету, до якого відноситься кафедра, що проводила запис на дану дисципліну.

5.3. Якщо на вибіркову дисципліну записалися студенти певного факультету у кількості, що дозволяє сформувати одну і більше груп та декілька студентів інших факультетів (кількістю менше за норму, що не дозволяє сформувати групу), то список цих студентів додається до списку більшості та передається на факультет, до якого відноситься більшість студентів.

5.4. Якщо з об'єктивних причин кількість студентів у групі значно зменшилася і не відповідає нормативам, то дозвіл на викладання дисципліни та перерахунок навчального навантаження дає проректор з науково-педагогічної роботи за поданням декана факультету.

5.5. Якщо з об'єктивних причин кількість студентів у групі перевищила нормативну кількість, дозвіл на збільшення кількості груп та перерахунок навчального навантаження дає проректор з науково-педагогічної роботи за поданням декана факультету.

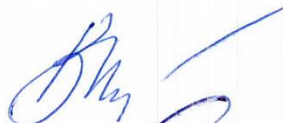

5.6. Якщо студент із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

5.7. Обрані таким чином дисципліни вносяться до робочих планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року.

5.8. Розклади занять для міжфакультетських, факультетських груп формуються навчальним відділом.

5.9. З метою забезпечення мобільності для вивчення вибірових дисциплін в масштабах університету виділяється один день на тиждень.

Проректор з науково-педагогічної роботи д. держ. упр., проф.

В.І. Токарева

Начальник навчального відділу

О.А. Стасюк

Затверджено
Наказ в.о. ректора ДонДУУ
від 12 жовтня 2015р. № 456

Додаток 1

Декану факультету _____

студента _____ курсу
денної (заочної) форми навчання
спеціальності _____
спеціалізації _____

(П.І.Б.)

ЗАЯВА

На підставі п. 15 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» з навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю _____ та у відповідності до Каталогу елективних дисциплін ДонДУУ обираю наступні дисципліни на 2017/2018 н.р.

На _____ семестр

1. _____
(назва дисципліни)

2. _____
(назва дисципліни)

На _____ семестр

3. _____
(назва дисципліни)

4. _____
(назва дисципліни)

(дата)

(підпис)

Узгоджено: Завідувач кафедри _____ П.І.Б
Підпис

Куратор _____ ПІБ
Підпис